

[P. M. Dam.]

øerne i dag. Omkring Færøerne findes nogle af de bedste fiskebanker med en meget fin kvalitetsfisk. Disse fiskebanker havde færingerne gennem mange århundeder for sig selv; men så blev ved fiskerikonventionen af 1901 det færøske fiskeriterritorium indskrænket til 3 sømil. I forbindelse med den eksplosive udvikling af det engelske og andre landes trawlfiskeri må indførelsen af tremilegrænsen for fremmede nationers fiskeri omkring Færøerne betegnes som en af de beklageligste vedtagelser, der er sket, set udfra færøske fiskeriinteresser. Englands og andre landes trawlfiskeri ved Færøerne har faktisk tvunget de færøske fiskere bort fra deres egne fangstområder til så fjerne fangstfelter som dem ved Island, Grønland og Norge samt i Beringshavet.

Fiskeriet på disse områder kræver som foranført en kolossal investering. En udvidelse af det færøske fiskeriterritorium i lighed med, hvad der er sket i Island, ville ændre billedet med hensyn til hjemmefiskeri på øerne i så høj grad, at dette ville komme til at opleve en renaissance og spille en lige så stor rolle, som det havgående fiskeri gør i dag; det ville kunne udfylde et tomrum i fiskernes beskæftigelsesmuligheder og derved virkelig muliggøre en højnelse af den færøske levestandard. Det var af så livsvigtig betydning for den islandske befolkning at få udvidet Islands fiskeriterritorium, at islændingene for at gennemføre denne udvidelse ikke veg tilbage for den mest forbitrede økonomiske strid, for ikke at sige krig, med de engelske rederier og fiskeriinteresserede.

Jeg føler mig overbevist om at være i overensstemmelse med hele det færøske folk, når jeg siger, at en udvidelse af det færøske fiskeriterritorium er ikke af mindre betydning for det færøske samfund end den islandske territorieudvidelse er for islændingene, hvorfor jeg tillader mig at lægge den høje regering og det høje tings medlemmer meget stærkt på sinde ikke at spare nogen anstrengelse for, at færingerne kan opnå i hvert fald lige så store fiskeriterritoriale indrømmelser, som islændingene har vundet.

Efter at have berørt disse de to største vanskeligheder for det færøske fiskeri og bedt om den høje regerings og det høje

tings hjælp til overvindelse af dem føler jeg trang til at udtrykke min tak til den høje regering og det høje ting for den ydede støtte med hensyn til afsætningen af vore eksportartikler, først og fremmest vor fiskeriproduktion. Jeg tænker særlig på det spanske klipfiskemarked, afsætningen af vor småfaldende salt- og klipfisk på de øvrige sydlige landes markeder i Europa og i Amerika samt på vor sildehandel med Rusland og andre lande i den østlige zone. Uden kompensationshandel fra dansk side ville vor saltfisk-, klipfiske- og sildeeksport have haft de største vanskeligheder at slås med.

Jeg har med den største glæde her i det høje ting været vidne til og selvfølgelig personlig stemt for en mængde sociale, kulturelle og skolemæssige goder og reformer. Det må desværre indrømmes, at den del af riget, der hedder Færøerne, på disse områder langt fra står på højde med den øvrige del af riget. Men den nye styrelsesordning på Færøerne havde det som en urokelig forudsætning, at man med hensyn til disse områder, der også er fællesanliggender, skulle med forenede anstrengelser fra færøsk og dansk side hurtigst muligt eliminere al forskelsstilling. Det er i fortrøstning til denne fælles grundindstilling, at jeg glæder mig til en forstærket dansk-færøsk indsats, så vi inden altfor længe med sandhed kan sige, at man på Færøerne er ligestillet med den øvrige del af riget, hvadenten der er tale om aldersrente, invaliderente, ulykkesforsikring eller anden social forsorg kombineret med eller indarbejdet i en for hele folket gældende folkeforsikring, eller der er tale om adgang til højere og lavere skoler og undervisning af samme standard hjemme på Færøerne som hernede. Det er klart, at initiativet må komme fra færøsk side. Det har desværre skortet noget herpå, men jeg tvivler ikke om, at dette misforhold vil ændre sig.

Ved ministeriets og landsstyrets foranstaltning blev det for nogen tid siden givet kulmineeksperten civilingeniør Marstrander i opdrag at undersøge mulighederne for en rationelt drevet større kulminedrift på Færøerne. Civilingeniør Marstrander har foretaget denne undersøgelse, og fra hans hånd foreligger en udførlig rapport. Denne rapport er meget